

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Hegedűs Péter (felperesi képviselő címe) ügyvéd által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek - a dr. Mossóczy Attila (alperesi képviselő címe) ügyvéd által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen vételár visszafizetése iránt indított perében a Heves Megyei Bíróság 2011. május 12. napján meghozott 5.P.20.050/2011/10. számú ítélete ellen az alperes részéről 13. sorszám alatt előterjesztett és 15. sorszám alatt indokolt fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 38.100 (harmincnyolcezer-egyszáz) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes többször módosított keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 2.294.080 forint és ezen összegből 994.080 forint után 2010. április 1-től, 1.300.000 forint után pedig 2010. március 11-től a törvényes mértékű késedelmi kamat, valamint perköltség megfizetésére.

Előadta, hogy 2009. december 3-án megvásárolta az alperestől az **XXX-000** forgalmi rendszámú ... gyártmányú gépkocsit 6.900.000 forintért. A vételáron felül 87.065 forintot fizetett meg az eladónak az átírási költségek fedezésére és a gépkocsit birtokba vette. 2009. december 18-án felszólítást küldött a megállapodásban foglaltak teljesítésére figyelemmel arra, hogy a szerződéskötéskor az autó még nem képezte az alperes tulajdonát, de az eladó ígéretet tett a probléma napokon belüli megoldására. Ezt követően elfogadta azt az ajánlatot, hogy a tulajdonosváltás forgalmi engedélybe történő átíratását az alperes 2010. január 10. napjáig fogja teljesíteni. A határidő eredménytelen elteltét

követően, 2010. január 12-én a Ptk. 300. § (1) és (2) bekezdése alapján elállt a szerződéstől és kérte a vételár, valamint az átírási költség visszafizetését, továbbá a gépkocsi elszállítását, amire végül 2010. március 30-án került sor. Előadta azt is, hogy 2009. december 9-én megállapodott **H. Sz. K**-nal, hogy a gépkocsit eladja a részére 7.700.000 forintért, a tényleges adásvételi szerződés megkötésére pedig legkésőbb 2009. december 23-ig kerül sor azt követően, hogy a nevére kerül a jármű. A megállapodás aláírásával egyidejűleg 500.000 forint foglalót vett át. 2009. december 28-án a vevő elállt a szerződéstől, mert nem tudta határidőre teljesíteni az átírást, ezért 2010. március 10-én 1.000.000 forintot - az átvett foglaló kétszeresét - fizette vissza. Mindezek alapján kártérítésként kérte 800.000 forint elmaradt haszon (a vételi és az eladási ár különbözete), továbbá 500.000 forint tényleges kár (a foglaló egyszeres összege), valamint ezek kamatának a megfizetését. Az alperes által 2010. március 30-án visszafizetett 6.987.065 forintba a Ptk. 293. §-a alapján elszámolt a jelen per eljárási illetékeként 419.200 forintot, ügyvédi munkadíjként 349.350 forintot, valamint a 6.987.065 forint 2009. december 3-tól 2009. december 31. napjáig bezárólag és 2010. január 1-től 2010. március 30-ig bezárólag keletkezett késedelmi kamatát (49.086+106.444 forint). Megállapította, hogy a 6.987.065 forintos főtartozás így 5.992.985 forintra csökkent. A különbözatként megjelölt 994.080 forint tőkére és ennek 2010. április 1. napjától járó törvényes mértékű késedelmi kamatára az alperesi szerződésszegés miatti elállása folytán tartott igényt az eredeti állapot helyreállítása körében.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az átvett vételár és az átírási költség visszafizetésére irányuló kötelezettségét nem vitatta. Hivatkozott azonban a 2010. január 20-án a felperes képviselőjével megkötött, az eredeti állapot helyreállítására irányuló letéti szerződésre, amely álláspontja szerint nem jelöl meg határidőt a tartozása kiegyenlítésére. A kártérítési követelés tekintetében előadta, hogy a felperes nem jelezte, hogy a gépkocsit továbbértékesítés céljából vásárolja meg. Erre nem utalt sem az előzetes egyeztetések, sem a későbbi levelezés során. Vitatta a felperes és **H. Sz. K**. között adásvételi szerződés létrejöttét, illetőleg annak tartalmát. Hivatkozott arra is, hogy a felperesnek lehetősége volt a **H. Sz. K**-nal kötött megállapodás alapján a foglaló egyszeres összegének és a kamatainak a megfizetésére, az erre nyitva álló határidőt azonban elmulasztotta, így a kárenyhítési kötelezettségének nem tett eleget.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 2.136.600 forintot, valamint 836.600 forint után 2010. április 1-től, 1.300.000 forint után pedig 2010. március 11-től kezdődően a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamatnak megfelelő mértékű késedelmi kamatot, továbbá 216.643 forint perköltséget. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

A tényállást lényegében a keresetben foglaltakkal egyezően állapította meg. Rögzítette, hogy a hivatkozott jogalapon - a Ptk. 300. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakon - túl a felek jogviszonyára a Ptk. 370. § (1) és (3) bekezdése is alkalmazható. A csatolt iratok alapján megállapította, hogy a 2010. január 10-i

póthatáridő leteltével a felperes jogszerűen állt el. Az elállás a Ptk. 320. § (1) bekezdése szerint a szerződést felbontotta, így a Ptk. 319. § (3) bekezdése alapján a szerződés a megkötésének időpontjára visszamenő hatállyal megszűnt és a már teljesített szolgáltatások visszajárnak. Az alperest a felperes által 2009. december 3-án megfizetett 6.987.065 forint visszafizetésének kötelezettsége terhelte, és tartozott ezen összeg után 2009. december 3-tól a kamatokkal is. A letéti szerződésben foglaltakra nem hivatkozhatott, mert abban a felek nem a visszafizetés határidejét, csupán annak módját szabályozták.

Az elsőfokú bíróság - a Ptk. 293. §-a szerint elszámolva a felek között - a 6.987.065 forintnak a Ptk. 301. §-a alapján számított kamatát a 2009. december 3-tól december 31-ig terjedő időszakra 50.919 forintban, az ezt követő időszakra 2010. március 30-ig 106.481 forintban határozta meg. A felperes igényétől eltérően a perben és a pert megelőzően kifejtett ügyvédi tevékenység ellenértékeként 250.000 forintot látott elfogadhatónak. Ezt meghaladóan figyelembe vette a felperes által lerótt és a keresetében megjelölt 419.200 forint illetéket, és mindezeket összegezve megállapította, hogy a tőketartozásból 836.600 forint maradt fenn, amellyel az alperes 2010. április 1-től kezdődően tartozik. A Ptk. 299. § (1) bekezdése és 370. § (3) bekezdése szerint alaposnak találta a kártérítési igényt is. A rögzített tényállás eseménysora, illetőleg **H. Sz. K.** és az okirati tanúk perbeli tanúvallomása alapján a felperes és a **H. Sz. K.** közötti megállapodás létrejöttét és tartalmát a csatolt okiratban foglaltak szerint bizonyítottanak találta. Az alperesnek a M. M. H. képviselője meghallgatására irányuló bizonyítási indítványát nem találta megalapozottnak, mert az alperes nem jelölte meg a bizonyítani kívánt tényeket, és nem jelentette be a tanú nevét, idézhető címét sem. Ezt meghaladóan utalt arra, hogy az alperes állítása szerint a tanú valószínűleg nem tudhat a felperes és **H. Sz. K.** szerződéséről, így viszont a meghallgatásával nem lehetett volna megdönteni a beszerzett tanúvallomásokban foglaltakat. Elmaradt vagyoni előnyként értékelte az elsőfokú bíróság a felperes által fizetett vételár és a **H. Sz. K.** által megfizetni vállalt vételár különbözetét, vagyonban beállott értékcsökkenésként pedig az elveszített foglalt. Az 1.300.000 forintos kártérítési igény vonatkozásában a foglaló kétszeres összegű visszafizetése napját követő naptól kötelezte az alperest késedelmi kamat megfizetésére.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen annak megváltoztatását és a kereset elutasítását, másodlagosan pedig a hatályon kívül helyezését kérte a további bizonyítás szükségességére tekintettel.

Hivatkozott arra, hogy a meghallgatott tanúk az időmúlás ellenére meglepően egybehangzó nyilatkozatot tettek, míg **H. Sz. K.** előadása ellentmondásos volt. Kiemelte, hogy a tanú elmondása szerint már régóta szeretett volna egy ilyen autót vásárolni, ebben az esetben viszont életszerűtlen, hogy ezt pont karácsonyi ajándéknak szánja. Hasonlóan életszerűtlen, hogy valaki azért vesz új autót, hogy azt azonnal továbbadja. Vitatta, hogy a használt autók hirdetései között a hasonló típusú és felszereltségű egy éves gépkocsik ára 8.000.000 forint felett lett volna tekintettel arra, hogy a perbeli autót is csak 6.900.000 forintért adta el nulla kilométeres állapotban. Feltűnőnek találta még, hogy a tanú erős benzines autót akart vásárolni, miközben előadása szerint jelenleg egy Volkswagen Golfot használ.

Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem hallgatta meg az ügyben a M. M. H. Kft. képviselőjét arra, hogy mikor és milyen tartalmú beszélgetést folytatott vele a felperes, továbbá az autók értékviszonyára vonatkozóan.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására és az alperes perköltségben való marasztalására irányult.

Elsődlegesen kiemelte, hogy az alperes nem jelölt meg olyan tényeket, körülményeket, amelyeket bizonyítani kívánt volna, illetve kívánna. A fellebbezésében nem tett elkülönített nyilatkozatot a vételárrész visszafizetésére, illetőleg a kártérítési igényre vonatkozó kereseti kérelmek tekintetében. Kizárólag az utóbbi vonatkozásában elemezte a tanúvallomást. Kifejtette, hogy az alperes által visszafizetett összeg megfelelő elszámolása jogkérdés, és ebben a körben mindenképpen megalapozott az elsőfokú ítélet. Kiemelte, hogy a fellebbezésben kifogásolt ellentmondások feloldására a per tárgyalásán a tanúk jelenlétében az alperesnek lehetősége lett volna. Bizonyítási indítványának elutasítását nem sérelmezheti, mert annak ellenére nem jelölte meg a meghallgatni kért személy nevét és címét, hogy tudott a bizonyítandó tényekről. Ezt meghaladóan olyan személy meghallgatását kérte, aki a kereset alapjául szolgáló körülményekről nem bír tudomással, ezért az előadása irreleváns. A lefolytatott tanúbizonyítás a korábban is megállapított tényállást minden tekintetben alátámasztotta.

Az elsőfokú ítéletnek jogerőre emelkedett a keresetet részben elutasító rendelkezése, ezt az ítéltábla a Pp. 228. §-ának (4) bekezdése alapján nem érintette.

A fellebbezés alaptalan.

Az alperes fellebbezése hatályon kívül helyezésre is irányult. Az ítéltáblának elsődlegesen ebben a kérdésben kellett állást foglalnia, mert a kérelem megalapozottsága az elsőfokú ítélet érdemi vizsgálatát kizárná.

A Pp. 252. §-ának (3) bekezdése alapján hatályon kívül helyezésnek akkor van helye, ha a bizonyítási eljárás nagyterjedelmű vagy teljes megismétlése, illetőleg kiegészítése szükséges. A felperes az elsőfokú eljárásban a M. M. H. képviselőjének a meghallgatását indítványozta, a bizonyítási indítvány elutasítását a fellebbezésében is kifogásolta. Az ítéltábla azonban maradéktalanul egyetért az elsőfokú bíróság ebben a körben írt indokaival, ezért a Pp. 254. §-ának (3) bekezdése alapján csak utal azokra. A kifejtetteket annyival egészíti ki, hogy az alperes hiányos bizonyítási indítványa nem eredményezhette volna a teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt megállapodás tartalmának a megdöntését, hiszen a M. M. H. képviselőjének erre nézve nem lehetett közvetlen tudomása.

Mindezekre tekintettel az ítéltábla a hatályon kívül helyezésre irányuló kérelmet nem találta megalapozottnak, ezért az elsőfokú ítéletet érdemben vizsgálta. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen rögzítette, az érdemi döntése megalapozott, az indokolása túlnyomó részt helyes.

Az alperes a másodfokú eljárásban csak a kártérítési igény jogalapját kifogásolta, erre tekintettel az ítéltábla a másik (eredeti állapot helyreállítása) jogcímen előterjesztett követelés jogalapját és összecszerűségét nem vizsgálta.

A fellebbezéssel érintett körben az elsőfokú bíróság helyesen indult ki abból a körülményből, hogy az alperes a védekezésében lényegében a felperes és a **H. Sz. K.** között létrejött szerződés tartalmát vitatta. A teljes bizonyító erejű magánokirattal szemben ezért neki kellett volna bizonyítania, hogy a megállapodás nem vagy nem ilyen tartalommal jött létre, a felperest nem érte kár, így a Ptk. 339. §-ának (1) bekezdésében meghatározott konjunktív feltételek egyikének hiányában a követelése nem megalapozott. A meghallgatott okirati tanúk azonban a szerződés tartalmát kétséget kizáróan alátámasztották. Helyesen utalt a felperes a fellebbezési ellenkérelemben arra, hogy a tanúvallomások alkalmával a jelen lévő alperesi jogi képviselő a fellebbezésében megjelölt ellentmondásokra vonatkozóan feltehetette volna a kérdéseit. Önmagában az az álláspontja pedig, hogy a tanúk előadása nem életszerű, illetőleg feltűnően egybehangzó, nem alkalmas arra, hogy a Pp. 196. §-ának (1) bekezdése alapján teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt nyilatkozatok tartalmi valóságát megdöntse.

Az ítéltábla csak a kártérítési követelésnek az elsőfokú ítéletben meghatározott jogalapja tekintetében látja szükségesnek az indokolás pontosítását. Az elsőfokú bíróság ugyanis a Ptk. 370. §-ának (1) bekezdésére alapította az ítéletét, amely azt az esetet szabályozza, amikor harmadik személynek a dolgon olyan joga áll fenn, ami a vevő tulajdonjogát korlátozza. Ezzel szemben a jelen ügyben a felperes vevőként korlátozott tulajdonjogot sem szerezhett figyelemmel arra, hogy a felek egyező előadása alapján már a birtokbavétel előtt tudott arról, hogy a gépkocsi nem az eladó tulajdona, illetve az alperes nevére történő átírása még nem történt meg, ily módon harmadik személy joga a tulajdonjog megszerzését akadályozza. Ilyen feltételek mellett nem alkalmazható a Ptk. 118. § (1) bekezdése sem, amely szerint a kereskedelmi forgalomban eladott dolgon a jóhiszemű vevő akkor is tulajdonjogot szerezhethet, ha a kereskedő nem volt tulajdonos. A felek megállapodása a körülmények ismeretében kifejezetten azt tartalmazta, hogy az eladó meghatározott határidőn belül eljár az átírás érdekében, és ezzel a tulajdonszerzés akadályát elhárítja. A szerződés ezért a Ptk. 369. §-ának (1) bekezdése alapján bírálható el, amely az akadály elhárításának sikertelensége miatt a felperes elállását és kártérítési igényét megalapozza.

A fentiekre tekintettel az ítéltábla a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte az eredménytelenül fellebbező alperest a felperes részére a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet alapján megállapított ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltség megfizetésére.

. Szabó Klára s.k.
a tanács elnöke
. Sándor Ottó s.k.. Csordás Csilla s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hiteléül: